



Dnes v listě:

♦ MINISTR KOCOUREK NA O. Z. GEAM ♦ SETKÁNÍ V MYDLOVARECH ♦ ORGANIZAČNÍ ZMĚNA NA S. P. DIAMO ♦ HORNICKÝ DEN VE STRÁŽI
♦ DEMOLICE KOMÍNA NA VP 9 ♦ SANACE POZDÁTEK POKRAČUJE ♦ OSLAVY DNE HORNÍKŮ ♦ SETKÁNÍ HORNICKÝCH MĚST VE STŘÍBRĚ ♦
MISTROVSTVÍ SVĚTA V RÝŽOVÁNÍ ZLATA ♦ VLIV ZPRACOVÁNÍ MATEČNÝCH LOUHŮ NA HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ ♦ ♦ UZÁVĚRKA 1. 10. 2010



DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XV (XXXII)

ČÍSLO 10

ŘÍJEN 2010

Návštěva ministra průmyslu a obchodu Ing. Martina Kocourka na o. z. GEAM

Ing. Bc. Jiří Jež, ministr
Ing. Martin Kocourek
a europoslanec
PaedDr. Ivo Strejček



Dne 27. 9. 2010 v odpoledních hodinách navštívil ministr průmyslu a obchodu Ing. Martin Kocourek v rámci návštěvy Žďárska DIAMO, státní podnik, odštěpný závod GEAM Dolní Rožinka. Spolu s ministrem Kocourkem se jednání na o. z. GEAM zúčastnil europoslanec PaedDr. Ivo Strejček, starostové mikroregionu Bystřicko, vedení státního podniku DIAMO a zaměstnanci o. z. GEAM Dolní Rožinka.

Po úvodním přivítání Ing. Bc. Jifím Ježem, ředitelem státního podniku, proběhla beseda se starosty mikroregionu Bystřicko. Hovořilo se o snižování administrativní zátěže obcí, o dopravní dostupnosti mikroregionu, vlivu s. p. DIAMO na životní pro-

Výstavba podzemního zásobníku plynu, kde je v současné době prováděn geologický průzkum horninového prostředí v území Milasín-Bukov, je plně financována soukromým investorem. Dodavatelem podzemních prací je DIAMO, s. p., o. z. GEAM Dolní Rožinka. Dokončení zásobníku s kapacitou do 180 mil. m³ zemního plynu se předpokládá v horizontu šesti let.

„Jsem rád, že při výstavbě této rozsáhlé podzemní stavby bude v plné míře využit stávající potenciál o. z. GEAM. Zásobník plynu přinese zvýšení energetické bezpečnosti České republiky. Rozsah výstavby povede také ke vzniku dalších pracov-

Mgr. Toman, Ph.D., ministr Ing. Kocourek, Ing. Bc. Jež
a tiskový mluvčí MPO Mgr. Vlček v hale úpravny



středí a o zaměstnanosti v regionu. Dále byla diskutována těžba uranu na ložisku Rožná a budování podzemního zásobníku zemního plynu.

Prodávající těžby uranu na ložisku Rožná vláda podmínila mj. její ekonomickou výhodností. „Pro občany tohoto regionu je bezpochyby pozitivní zprávou, že těžba a úprava uranu nezhorší ekologii v oblasti pokračující těžby,“ řekl ministr Kocourek a dodal: „A všechny občany České republiky bude zajímat, že těžba a úprava uranové rudy bude realizována bez nároku na finanční zdroje státního rozpočtu.“

V loňském roce bylo vyrobeno z těžby na ložisku Rožná více než 218 tun uranu, plán pro letošní rok předpokládá výrobu 223 tun uranu. Jediným odběratelem uranu, jehož těžba by měla být ukončena v roce 2013, je společnost ČEZ, a. s.

ních příležitostí na Vysočině. Stavba podzemního zásobníku plynu, umístěného ve velké hloubce, neznamená žádné ohrožení bezpečnosti obyvatel žijících v této lokalitě,“ dodal ministr Kocourek v Dolní Rožince.

Dále bylo diskutováno zajištění financování zahlazování následků hornické činnosti v letech 2010 až 2011, které zajišťuje státní podnik DIAMO.

Pracovní návštěva pokračovala prohlídkou areálu dolu Rožná I, kde pana ministra s činností dolu seznámili Ing. Vinkler a Ing. Kříž. Poté proběhla návštěva areálu Chemické úpravy a prohlídka technologie čištění odkalištních vod za odborného výkladu Ing. Kalase a Mgr. Toman, Ph.D.

Ing. Pavel Koscielniak

Státní podnik DIAMO ve spolupráci s Ing. Tomášem Jirsou, senátorem za jihočeský region a starostou Hluboké n. Vltavou v jedné osobě, uspořádal dne 22. 9. 2010 další setkání v areálu bývalé chemické úpravy Mydlovary za účasti starostů přílehlých obcí, zástupců realizačních firem a dalších po-

v minulém roce stály nevyužitelné a pro životní prostředí nadále nepřijatelné kontaminované objekty bývalé chemické úpravy MAPE.

Účastníci setkání konstatovali, že postup sanací zejména v období let 2009 – 10 nabral to správné tempo a dává předpoklad pro splnění vytyčeného

Senátor Ing. Tomáš Jirsa a starostové projednávali sanace s. p. DIAMO v Mydlovarech



Ing. Bc. Jiří Jež, senátor Ing. Tomáš Jirsa a Ing. Zdeněk Osner, CSc.

zvaných hostů. Účelem tohoto pracovního setkání bylo zhodnocení postupu prací na realizaci projektu „Sanace a rekultivace staré ekologické zátěže státního podniku DIAMO na lokalitě Mydlovary“.

Souhrnná informace o postupu sanací za poslední dva roky a aktuální stav byl prezentován přímo na pracovišti v zasedací místnosti Provozu rekultivací a likvidačních prací Mydlovary. Hlavní pozornost byla soustředěna na komplexní řešení problematiky a zejména pak na urychlení postupu prací a efekt, který znamenal pro urychlení současného projektu realizovaného v rámci řešení starých ekologických zátěží spolufinancovaných Evropskou unií

cíle vrátit celou ovlivněnou oblast o rozloze cca 280 ha do stavu k možnému dalšímu využívání a začlenění do okolní krajiny. S povděkem zejména starostů přílehlých obcí byla přijata skutečnost, že v tomto měsíci byla rovněž zahájena obchvatová silnice kolem kalojemu K III u obce Olešník, která od druhé poloviny příštího roku otevře cestu pro dopravu sanačních materiálů s minimalizováním vlivu na dotčené obce, které v současné i předchozích letech byly dopravou sanačních materiálů značně ovlivňovány.

Symbolickou tečkou za celou prohlídkou v terénu a jako náznak jednoho z možných způsobů využití

Starostové, Ing. Bc. Jež a senátor Ing. Jirsa při prohlídce odkališť v Mydlovarech



prostřednictvím Operačního programu Životního prostředí (OPŽP) v programovém období 2007 – 2013.

Po vlastní souhrnné informaci všichni zúčastnění absolvovali i prohlídku vlastních prací v terénu na jednotlivých kalojemech i na území, kde ještě

sanovaných území, udělal pan senátor Jirsa odpálením golfového míčku na sanované a zatravněné ploše odkaliště K I, které jako první bylo vybudováno a zprovozněno v r. 1962 a jako první bude komplexně zrehabilitováno roce 2011.

Ing. Václav Plojhar

Organizační změna na ředitelství s. p. DIAMO



Od 1. 10. 2010 dochází na ředitelství státního podniku DIAMO k organizační změně. K tomuto datu byl pověřen řízením úseku pro ekonomiku a personalistiku Ing. Bohdan Pánek. Narodil se 4. 10. 1964, vystudoval Střední ekonomickou školu v Děčíně, na Vysoké škole ekonomické promoval v roce 1988. Na DIAMO, s. p. nastoupil v říjnu 1996, pracoval jako vedoucí odboru financování a dotací ŘSP.

Dosavadní náměstek ředitele s. p. pro ekonomiku a personalistiku Ing. Jaroslav Vandas byl zvolen do Parlamentu ČR a po předání funkce se nyní plně věnuje práci poslance. Patří mu poděkování za výborné vedení úseku.

Ke změně dochází i na pozici statutárních zástupců. Od 1. 10. 2010 byla 1. statutárním zástupcem s. p. DIAMO jmenována náměstkyně ředitele s. p. pro ekologii a sanační práce, RNDr. Kamila Trojáčková. Ing. Bohdan Pánek byl zároveň jmenován 3. statutárním zástupcem.



V únoru tohoto roku byl při kontrole pozičních světél na komíně bývalé kotelny na VP 9 zjištěn havarijní stav koruny komína. Jedná se o 80 m vysoký komín z betonových kruhových prefabrikátů s vnitřní vyzdívkou. Z důvodu havarijního stavu nařídil Stavební úřad MPO vlastníkovu stavby, DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem, odstranění stavby komína v termínu do 30. září 2010. Na základě výběrového řízení byla na demolici komína vybrána firma ECO-RETEL, s. r. o., Mladá Boleslav se subdodavatelem, firmou ARCO F. P. S., s. r. o., s využitím autojeřábu firmy APB Plzeň, s. r. o. Firma ECO-RETEL, s. r. o., Mladá Boleslav vypracovala technologický postup a harmonogram prací, podle kterého se demolice provádí. Harmonogram předpokládá postupnou demontáž prefabrikovaných dílů a vnitřní vyzdívkou pomocí autojeřábu a ručního přerušování komína pomocí sbíjecího kladiva a autogenu, ukládání demontovaných dílů do vymezeného prostoru, následně předřazení prefabrikátů pomocí pásové-

Hornický den ve Stráži pod Ralskem

V pátek 10. září 2010 se v Domě kultury U Jezera, ve Stráži pod Ralskem konaly oslavy Dne horníků. Zahájil je předseda odborů na o. z. TÚU Vilém Válek. Ředitel s. p. DIAMO, Ing. Bc. Jiří Jež přivítal vzácné hosty a v úvodním proslovu konstatoval, že s. p. DIAMO byl v uplynulém hornickém roce znovu úspěšný a postupně vyzvedl nejdůležitější činnosti.

Na dole Rožná těžba pokračuje, na 23. patře byly ražbou patrových horizontů objeveny nové zásoby uranové rudy. Na konci září dojde k propojení 23. a 24. patra prostřelením patrové rozrážky do blokového komína vyraženého z 24. patra, komínem se 23. patro bude odvětrávat a bude ho možno těžit.

Začátkem srpna byla slavnostně zahájena výstavba podzemního zásobníku



Vystoupení ředitele Ing. Bc. Ježe



Předávání šeku starostce Višňové – Visky



PaedDr. Strejček

zemního plynu na Dole Rožná. V polovině srpna byla na 21. patře jámy R7S zahájena ražba průzkumného překopu, v rámci projektovaných průzkumných prací podzemního zásobníku. Investorem je GSCeP, a. s., ze skupiny CE GROUP. Zásobník, který pojme cca 180 milionů kubických metrů plynu, se bude budovat 6 let, bude nutně vyrazit cca 120 kilometrů chodeb a překopů o průměru 12 až 14 metrů čtverečných. Souběžně bude probíhat dotěžování zásob ložiska a později ražba vlastního zásobníku zajistí zaměstnanost rožníckých havířů.

V oblasti likvidačních a sanačních prací ředitel s. p. DIAMO kladně zhodnotil přípravu výstavby technologie pro likvidaci kyselých roztoků Stráž, která bude zahájena v letošním roce, finanční prostředky pro budování technologií jsou garantovány ekologickou smlouvou s Ministerstvem financí ČR.

Dále vyzdvihl likvidační a rekultivační práce hrazené z fondů EU na o. z. SUL Příbram, v Mydlovarech, na bývalém MAPE, které budou ukončeny do konce roku 2010 a likvidaci skládky nebezpečného odpadu v Pozdátkách u Třebíče. Rekultivační a sanační práce

úspěšně probíhaly také na o. z. ODRA a o. z. TÚU.

Shromážděné zaměstnance pozdravil a jejich práci ocenil poslanec Evropského parlamentu PaedDr. Ivo Strejček. Ing. Zbyšek Sochor z MPO řekl, že zadané úkoly DIAMO, s. p., úspěšně plní, RNDr. Pavla Kačabová za MŽP pozitivně hodnotila sanační práce přispívající k zlepšení životního prostředí a starostka Stráže pod Ralskem, Bc. Věra Reslová, poděkovala naší firmě za výbornou spolupráci.

Ředitel o. z. TÚU Ing. Tomáš Rychtařík ve svém vystoupení konstatoval, že uplynulý hornický rok byl ovlivněn především zprovozněním technologie matečných louhů, nebývale stabilním provozem všech sanačních technologií a v neposlední řadě i realizaci organizační změny, která výrazně zcentralizovala o. z. TÚU. Dále vyzdvihl skutečnost, že za osm měsíců letošního roku bylo vyvedeno o 12 tisíc tun kontaminantů více než za celý uplynulý rok. Co se týká roku 2011 bude nejdůležitější opět stabilní chod všech technologií a výstavba NDS 10. Na závěr svého vystoupení poděkoval všem zaměstnancům o. z. TÚU za odvedenou práci v uplynulém roce a za finanční výpo-

moc obci Víska postižené povodní v srpnu 2010.

Spolu s předsedou ZOO o. z. TÚU Vilémem Válkem předali starostce Višňové – Visky Mgr. Marii Matuskové, její zástupkyni a prvnímu radnímu symbolický šek s částkou 343 541 Kč, tolik vynesla povodňová sbírka zaměstnanců o. z. TÚU. Paní starostka poděkovala, popsala některé okamžiky z ničivé povodně a předala organizátorům CD s fotografiemi, jaké škody napáchala v její obci divoká voda.

Na závěr oficiální části ředitel s. p. DIAMO Ing. Bc. Jiří Jež, ředitel o. z. TÚU Tomáš Rychtařík a odboráři, předseda ZOO o. z. TÚU Vilém Válek, předsedkyně ZO SOO Štěpánka



Sál byl plný



Skupina Golem

Hornického dne se zúčastnilo přes 300 zaměstnanců, jejich rodinných příslušníků a hostů. Půlnoční odvoz na Českou Lípou a Liberec byl zajištěn, vytrvalci setrvali nahoře ve vinárně na diskotéce do 2. hodiny.

Otto Hejnic

Sanace skládky nebezpečného odpadu v Pozdátkách

Zhotovitel „Sdružení Pozdátky“ (sdružení firem SMP CZ, a. s. a GEOSAN GROUP, a. s.) naplnil podmínky orgánů státní správy shrnuté v závěru zjišťovacího řízení podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb. k záměru „Sanace skládky Pozdátky“ a ve stavebním povolení a dne 9. 7. 2010 předložil ke schválení na OEŠ MŽP realizační projektovou dokumentaci (RDS) se zapracovanými připomínkami MŽP. Ve stanovisku OEŠ MŽP k RDS ze dne 15. 7. 2010 se uvádí, že OEŠ MŽP souhlasí s realizační projektovou dokumentací „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečných odpadů v Pozdátkách“ a vydává souhlasné stanovisko k zahájení prací v rámci sanace v Pozdátkách.

Ve 29. týdnu byly dle odsouhlasené RDS zahájeny práce související s odstraňováním odpadů ze skládky. Po sejmутí krycí folie z části plochy sektoru ZN 1 bylo započato se separovaným odtěhováním odpadů. Současně byl zahájen odvoz skládkových vod k jejich zneškodnění. Odpady jsou před odvozem na koncová zařízení vzorkovány a analyzovány pro určení způsobu jejich zneškodnění.

V současné době jsou vymístěny a do



Pozdátky

koncových zařízení odvezeny prakticky veškeré odpady uložené v zastřešeném sektoru ZN 2 skládky a většina odpadů uložených v otevřeném sektoru ZN1. Z této části skládky byl přednostně odvezen k přepracování odpadní siran železnatý (zelená skalice z Prechezy Přerov). Odpady jsou odváženy na koncová zařízení automobilovými soupravami nebo návěsy s utěsněnou ložnou plochou po trasách schválených k přepravě nebezpečných věcí.

Nakládání s odpady – nakládku, přepravu, přepracování a jejich odstranění na vhodné zařízení zajišťuje pro „Sdružení“ firma Celio, a. s. Uvedená

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 3

Demolice komína kotelny na VP 9



ho bagru a podrcení materiálu na požadovanou frakci v drtiči.

Uvolněné díly se při demontáži zavěšují na autojeřáb DEMAG AC 350 a ukládají se do prostoru u paty komína. Velmi zajímavé jsou pro laiky technické parametry používaného jeřábu. Maximální dosah je 126 m při nosnosti 5 t, celková nosnost je 350 t při pracovní výšce 6 – 8 m. Z toho plyne, že s rostoucím dosahem podstatně klesá nosnost.

Vzhledem k tomu, že jeden segment má hmotnost 8 – 9 t podle počtu prutů armovacího železa, bylo nutno prvních 5 ks odebrat jednotlivě, v další fázi byly segmenty zavěšovány po 2 ks vcelku a po snížení komína na výšku, při které postačila délka teleskopu základního ramena jeřábu 32 m, byly odebírány 3 segmenty najednou.

Demolice započala v první dekádě srpna a měla by být kompletně dokončena k 30. září včetně podrcení stavební čtení a odklizení odpadů v souladu s platnou legislativou. Demontáž komína fotografoval Jiří Vraný.

Ing. Oldřich Všetěček

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Den oslav je vrcholem dlouhých příprav a spolupráce mnoha lidí. Mne osobně potěší, pokud vše klapě a zaměstnanci si pochvalují dobré jídlo, dostatek pití, výtečnou hudbu a celkovou organizaci večera. Kulturní chování všech zúčastněných pak atmosféru hornického svátku jen podtrhne. Pokud něco funguje víc než dobře, není třeba to měnit. Z toho bychom měli vycházet pro příští rok.

Poděkování bych dnes věnoval všem, kteří se na úspěšném konání oslav podíleli. Paní Renata Balvinová (kulturní referent Pandasport) zprostředkovala kapely a raut, Ing. Jan Kafka navrhl grafic-

kou úpravou pozvánek, Štěpánka Proskočilová vybírala program a výzdobu. Děkuji také děvčatům, která zajišťovala prezenci, řidičům, kteří odváželi účastníky domů a zaměstnancům stravovacího zařízení, kteří připravili příjemné překvapení v podobě balíčků pro směnující i těm, kteří jistili jejich distribuci.

Kolektiv ASŘ připravil pro bývalé zaměstnance upomínkové DVD, kterým jim udělal velkou radost. Doufám, že mé poděkování všechny, kteří se na hornickém dnu podíleli, pohladí a povzbudí je pro další spolupráci se ZOO o. z. TÚU

Jak jsem psal už v minulém čísle, do života mnohých z nás zasáhly povodně. S vedením o. z. TÚU jsme okamžitě řesili pomoc těm, kterým voda vyplavila trvalé bydliště.

SOS, na které se slyší

Povodně a pomoc zaměstnanců se nám podařilo zvládnout do konce srpna tak, že se změnilo čerpání z FKSP, aby zaměstnavatel, o. z. TÚU, mohl poskytnout finanční podporu postiženým zaměstnancům, kteří si podali řádnou žádost, která byla následně prověřena. Celkem bylo 32 postižených, každý od firmy dostal 6000 Kč.

Našich odborářů, členů ZOO o. z. TÚU, kteří byli postiženi zátopami, je 20. Povodňová komise závodního výboru rozhodla o vyplacení stejné částky

z odborových prostředků, jenže s takou částkou jsme při sestavování rozpočtu vůbec nepočítali. Významně nám pomohli kamarádi z Rožinky.

Odboráři na Dolní Rožince, konkrétně SSO GEAM, vyslyšeli naši žádost o pomoc a budou za naši ZOO o. z. TÚU hradit příspěvky do sdružení po dobu jednoho roku. Dovolím si připojit znění děkovného dopisu předsedovi sdružení GEAM panu Pavlu Turečkovi.

Vážený pane předsedo, žádám Vás tímto dopisem, aby jste tlumočil slova díky členům sdružení odborových organizací GEAM. Nesmírně si vážíme pomoci a ceníme si solidarity, kterou jste nám projevili. Naše odborová organizace a její členové pomáhá oblastem postižených povodněmi pravidelně. V srpnu letošního

pro každého zaměstnance rovněž poškozeného v místě trvalého bydliště. Na škody napáchané vodním živlem je to jen malá náplast, ale víc neumíme. Osobně dohlédnu, aby Váš skutek nebyl zapomenut ani v dalších volebních obdobích ZV ZOO o. z. TÚU a budeme připraveni Vám podat pomocnou ruku, budeme-li k tomu vyzváni, neb neštěstí nechodí po horách, ale po lidech.

Poděkování si zaslouží každý, kdo



Ing. Ladislav Gombos a Jaroslav Matěk s putovním pohárem

ván a má poklona se mu nevyrovná. Podstatně veselejší bylo předávání cen za letošní Putovní pohár ředitele o. z. TÚU v bowlingu, které proběhlo na dni horníků po vystoupení směrňů.

Zástupci družstva Laborek, Ing. Ladislav Gombos a Jaroslav Matěk, za vel-

OSLAVY DNE HORNÍKŮ 2010



Vilém Válek předává cenu Monice Puldové

roku velká voda postihla severní Čechy v místech, kde žijí zaměstnanci o. z. TÚU a jejich rodinní příslušníci. I v této době jsme dokázali uspořádat sbírku pro obec Víska – Višňová na Frýdlantsku přesahující 330 tis. korun. Díky Vám jsme schopni snížit mínus v rozpočtu naší ZOO o. z. TÚU, který činí 120 tis. Kč. Každý náš odborář postižený povodní na trvalém bydlišti dostane 6000 Kč. Stejnou částku jsme s vedením o. z. TÚU uvolnili z FKSP

příspěl do povodňové sbírky zaměstnanců o. z. TÚU pro obec Višňová – Víska, která se nakonec vyplhala na 343 541 Kč. Proslov starostky Mgr. Marie Matuškové dal jasně najevo, proč můžeme být na naše zaměstnance právem hrdí. Zástupkyně starostky líčila, jak se s jejími třemi syny, hasiči, převrhl člun, řada domů byla značně poničena, jak ukazuje CD, které jsme od nich dostali. Škoda jen, že proslov paní starostky neslyšeli všichni, jimž byl věno-



První tančící

kých ovací převzali od Ing. Tomáše Rychtaříka Putovní pohár. Další ceny zástupcům družstev i jednotlivcům jsem předával já. Podle tabulky výsledku byli předávány ceny za 1., 2. a 3. místo družstev, nejlepší smíšené a ženské družstvo a 1., 2. a 3. místo v kategorii žen a mužů. Atmosféru předávání cen podtrhl videoklip z bowlingu, promítaný v před-sáli od zahájení oslav asi do 19. hodiny.

Vilém Válek
předseda ZV ZOO o. z. TÚU

Josef Blažej

Po dlouhé těžké nemoci zemřel 14. září 2010 ve věku 63 let. Vystudoval strojní průmyslovku. Na nynější o. z. TÚU nastoupil 1. 3. 1977. Pracoval v technických funkcích, na VP – 7, později na ředitelství TÚU jako požární technik a v závěru na oddělení kontroly. Do invalidního důchodu nastoupil 13. 10. 2006. Byl to ochotný, kamarádský člověk, obětavý pracovník, na kterého bylo spolehnouti. Bude nám chybět.

Čest jeho památce!
Kamarádi a bývalí spolupracovníci

Sanace skládky...

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 2

firma vlastní skládkový komplex s technologií pro úpravu odpadů. Odpady, které není z důvodu jejich chemického složení možné ukládat přímo na zabezpečené skládky, jsou proto upravovány na tzv. stabilizační lince. Přidavkem neutralizačního činidla a dalších přísad jsou upravovány vlastnosti odpadů tak, aby mohly být uloženy na skládku nebo využity v souladu s platným provozním řádem zařízení.

Odpady s obsahem kyanidů, upotřebená léčiva a odpady znečištěné organickými látkami, které byly separovány při odtěžování zakrytého sektoru ZN2, byly odvezeny firmou Celio ke zneškodnění do spalovny nebezpečného odpadu.

Informace o průběhu prací jsou zhotovitelem podávány na pravidelných

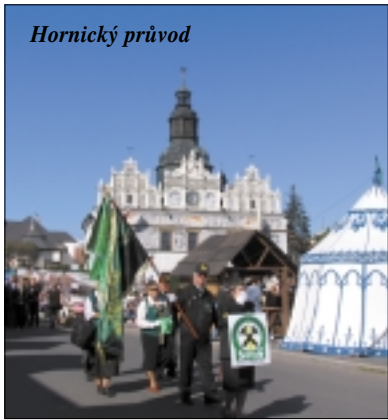


Pozdávky

týdenních pracovních poradách. Každý měsíc je organizován na staveništi kontrolní den za účasti pracovníků MŽP, KHS a ČIŽP, kde jsou dále projednávány výsledky prováděného monitoringu.

Aktuální informace o sanaci skládky v Pozdávkách jsou uveřejněny na web stránkách www.po.spravcestavby.cz.

Ing. Jaromír Chocholáč



Hornický průvod

Setkání se konalo 10. až 12. září 2010, v rámci Dnů evropského dědictví a zúčastnilo se ho 62 měst a obcí, např. Sokolov, Planá, Most, Chomutov, Harrachov, Kladno, Příbram, Rudolfov, Český Krumlov, Jihlava, Chodov, Ostrava, Štátnice, Pezinok, Banská Štiavnica, Kremnica, Spišská Nová Ves, německé Oelsnitz a Neuenburg, některé hornické spolky přijely samostatně. Jen oficiálních delegátů bylo přes 520.

Malebné Stříbro má zachovalé historické centrum, vedle známé stříbrské radnice se sgrafity je tu krásný barokní kostel Všech Svatých, zachovala se část hradeb, bašty a mostní branka. Stříbrná a později olovená ruda se zde těžila 800 let, dobývání skončilo v roce 1974.

Místní hornicko-historický spolek, dnes osmdesáticenný, který vznikl teprve v roce 2002, má za sebou spoustu práce. Podařilo se mu na břehu Mže vybudovat hornický skanzen, jehož podzemí otevírá dědičná štolu Prokop. V zachovalé komoře, kam teče voda ze Mže, bylo vodní kolo, mihadly v mihadlové chodbě se pohyb kola přenášel k vodotěžnému stroji, díky kterému se mohla těžit spodní patra. Prohlídková trasa je prodloužena k jámě Brokárna, a od ní se prohlídka vrací štolou pod starými důlními díly, raženými ještě mlátkem a železákem, bez pomoci trhací práce, do kterých se dnešní dospělý ani nenacpe. Nejen samotné setkání, ale i krásné město a unikátní hornický skanzen přilákaly početné hornické kamarády ze Slovenska.

Program začal v pátek dopoledne setkáním starosty města Stříbra s horníky, na

1. SETKÁNÍ HORNICKÝCH MĚST A OBČÍ VE STŘÍBRĚ



Ceremoniál začíná



Předávání praporu



Ing. Pěgrímek stuhuje prapory

radnici byla zahájena výstava fotografií minerálů, na Masarykově náměstí byla odhalena pamětní deska. Po setmění se konal hornický večer, hrál dixieland, jinde bylo divadelní představení, v muzeu loutnový koncert a v blízkých Kladrubech se konala večerní prohlídka kláštera a katedrály.

Do Stříbra jsem přijel v sobotu po deváté. Na pódiu na náměstí účinkovala místní Zlatička, vedle kovárů ručním dmychadlem vhnáli vzduch do výhně. Na radnici se konala registrace účastníků a vítání jejich zástupců. Hornický průvod šel ze stadionu na náměstí. Zahájily ho výstřely z houfnic, s havíři pochodovalo několik vojenských skupin, k tradičním Loketským střelcům se přidaly další ostrostřelecké oddíly. Emancipace postupuje i zde, čtveřici zralých mužů v modrých rakouskoherských uniformách rázně velelo mladé děvče s šavlí. Kráčí vpřed nejruznější hornické uniformy, početní Slovinci mají zase jiné druhy čapek, spolkové prapory ozdobené pamětními stuhami plovávají. Rudolfovští mají své barokní úbory, přijela část Jihlavského hornického průvodu, malé děti ve stylizovaných hornických krojích. Moderátor z tribuny vítá přicházející hornická města a spolky. Řeč má dobře připravenou, v několika větách shrnuje, co se v každém horním městě těžilo. A už zní čestná salva. Následuje státní hymna a hornická hymna Hornický stav budiž velebený, hlásky dětského sboru se mísí s mužnými basy na pódiu i pod ním. Pořádající město si k této

příležitosti nechalo složit Stříbrskou polku. Hovoří starosta města, senátor Mgr. Miroslav Nenutil, dále Ing. Ivo Pěgrímek – předseda ČBÚ, Ing. Miroslav Štastný – permistr Sdružení hornických a hutnických spolků ČR, Ing. Jaroslav Malchárek – předseda Slovenských spolků, prof. Ing. JUDr. Makarius, CSC., předseda stříbrského hornicko-historického spolku Radek Strankmüller a jeho místopředseda, hlavní organizátor setkání hornických měst, Karel Neuberger. Slavnost vrcholí, primátor Jihlavy Ing. Jaroslav Vymazal, předává putovní prapor setkávání hornických měst, starostovi Stříbra, Mgr. Miroslavovi Nenutilovi. Následuje dekorování spolkových praporů pamětními stuhami před tribunu.

Popolední udílení Českých Permonů na radnici jsem svěřil Karlu Škvorovi, vrátíme se k němu v příštím čísle.

Presunul jsem se do hornického skanzenu a podařilo se mi dostat se s první skupinou do štol Prokop. Přítomní ostravští báňští inženýři našemu průvodci vysvětlili, že vysokotlaká čerpadla na našem Jeremenku vytlačí vodu přes 600 metrů, ale jinak náš průvodce neměl chybu, myslím, že se mu daří vysvětlit i laikům, proč se vrtá na celbě zálom a jak se čáruje střelivo rozbuškami, nebo jak se v minulosti vyráběly olovené broky. Svoje vyprávění opeřil pověstmi o permonících.

V podzemí je řada minipozic, minerály, nebo vrtací technika, vedle pneumatických kladiv také vrtačky, používané na uhlí. Pro mne nejzajímavější byla nejstarší důlní díla a průvodce druhé skupiny mě upozornil, na mlátky, které byly nalezeny při zpřístupňování tehdejších dobývek.

Rozšířila se venkovní expozice hornického skanzenu, podél Mže jezdí hornický vláček, a kus dál jsou vchody do dalších štol. Podrobnější informace o Hornicko-historickém spolku Stříbro, hornickém skanzenu a kontaktní čísla s adresami najdete na internetu na www.hornickyspolekstribro.cz.

Na náměstí odpoledne jsem viděl císaře Františka I., který vyhlásil dekret a pokřtil kanón.

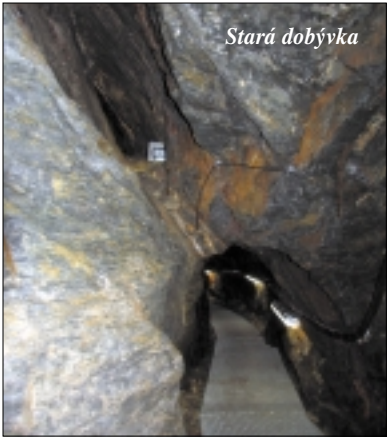
Hornímu soudu na pódiu asistoval příbramský Cech horníků a hutníků při

14. SETKÁNÍ HORNICKÝCH MĚST A OBCÍ VE STŘÍBRĚ

DOKONČENÍ ZE STR. 3

křtění tupláku. Při následujícím skoku přes kůži se nedali zahanbit místní skákající, většina z nich neřekla heslo, ale zapívala, Alena Neubergerová dokonce slovenskou hornickou Vstávaj Jano hore. Překvapil příbramský Cech, který prohlásil, že s návštěvou císaře Františka I. ve Stříbrě to bylo jinak, a předvedl svoji verzi, ve které císaře hrál jeho permistr Míra Šťastný.

Prohlédl jsem si střed města, děkanský kostel, z minoritské zahrady je krásný výhled na Mži a skanzen, hrála v ní místní country kapela Výjou. Ve fotoaparátu jsem měl cca 270 snímků z 288 možných, takže slavnostní křest štol Prokop a večerní hornický průvod s loučemi a lampiony jsem si nechal ujit. Zajel jsem ještě na chvíli do blízkých Kladrub, zvenku si pro-



hlédl katedrálu a klášter a vyrazil jsem na tříhodinovou cestu na sever.

Prohlídky štol Prokop a kulturní programy pokračovaly v neděli, kdy o 11. hodině bylo na radnici setkání slavnostně ukončeno.

14. setkání hornických měst a obcí se Stříbru a jeho hornícko – historickému spolku opravdu povedlo. Panovalo krásné počasí, vedle již tradičních agilních účastníků z Čech přijely početné výpravy z Ostravska a ze Slovenska, 62 zúčastněných měst a obcí ukazuje, že montanistická myšlenka a hornické kamarádství se šíří. V rozsáhlém doprovodném programu účinkovali ostrostřelci, místní žáci a divadelníci, chovatelé, policejní psi, akorát že nešlo všechno stihnout. Hornický skanzen, historické město, krásná krajina, to jsou důvody, proč se do Stříbra vrátit.

Otto Hejnic

Mistrovství světa v rýžování zlata – Zlaté Hory

Od pondělí 16. srpna 2010 do neděle 22. srpna 2010 proběhlo ve Zlatých Horách mistrovství světa v rýžování zlata. Celá akce se konala pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje Ing. Martina Tesaříka.

V úterý 17. srpna započalo v 16 hodin slavnostní zahájení mistrovství pochodem všech registrovaných účastníků z 27 zemí celého světa. Průvod doprovodila od ubytovny Sarkander až na náměstí ve Zlatých Horách hornická dechová hudba z Ostravy. Na tribuně pak ve 20 hodin všechny přítomné přivítal starosta Města Zlatých Hor Ing. Milan Rác. Postupně se u mikrofonu vystřídali zástupci partnerů akce, prezident světové asociace



zlatokopů (WGA) Arturo Ramella, prezidentka České asociace zlatokopů Veronika Štědrá a starostové měst, která budou hostit následující 2 ročníky mistrovství. V roce 2011 bude hostitelskou zemí Polsko a město Złotoryja a v roce 2012 se organizace šampionátu ujme v Jihoafrické republice. Na závěr vystoupení se po 22. hodině nad centrem města rozávil po dobu 15 minut slavnostní ohňostroj doprovázený ústřední melodií z filmu Tenkrát na západě.

Ve středu 18. srpna 2010 začaly v areálu skanzenu Zlatorudných mlýnů soutěže v několika různých kategoriích. Zpestněním pro závodníky i diváky se stalo noční rýžování zlata pouze za svitu hořících pochodní. Soutěže byly ukončeny finálovými koly v neděli 22. srpna 2010, ze kterých vzešli noví mistři světa. Titul a zlatou medaili v kategorii mužů si odvezl závodník z Finska. Výsledkové listiny s uvedením všech podrobností si můžete prohlédnout na internetových stránkách města Zlaté Hory.

Podstatou soutěžního rýžování zlata je vytřížovat maximální možný počet zlatínek v co nejkratším časovém limitu. Organizátoři soutěže pod dohledem komisaře vloží do soutěžního kýble 10 kg písku a přidají do něj zlatinky v určeném množství (většinou to bývá 5 – 12 kusů). Přesný počet zlatínek znají pouze oni. Všechny zlatinky mají velice podobnou hmotnost (cca 1g). Písek musí být dovezen z lokality, kde se zlato nenachází, aby byla vyloučena přirozená kontaminace písku drahým kovem. Závodníci takto připravený materiál přeryžují a k naměřenému času se připočítají



Významný vliv nové sanační technologie Zpracování matečních louhů na horninové prostředí

Státní podnik DIAMO, odstěpný závod Těžba a úprava uranu ve Stráži pod Ralskem realizuje povolenou hornickou činnost – likvidaci vyluhovacích polí v dobývacím prostoru Stráž pod Ralskem. V souladu se stanovenou koncepcí je prováděna sanace horninového prostředí vyváděním zbytkových technologických roztoků (ZTR) po těžbě uranu na povrch, jejich dekontaminaci v povrchových sanačních technologiích a přepracováním vyvedené kontaminace do průmyslově využitelné nebo ekologicky uložitelné podoby. Článek podává informaci o pozitivním vlivu zkušebního provozu nové neutralizační technologie Zpracování matečních louhů na hydrauliku v oblasti vyluhovacích polí a informaci o zvýšení objemu kontaminantů vyváděných z cenomanské zvodně. Podrobný popis technologie Zpracování matečních louhů byl uveden v prosincovém (2009), lednovém a únorovém čísle (2010) občasníku DIAMO.

Stavba nové sanační technologie Zpracování matečních louhů (ZML) byla zahájena podepsáním smlouvy s dodavatelem stavby firmou OHL ŽS, a. s., dne 12. září 2007. Již 1. října 2009 byl Stavebním úřadem Ministerstva průmyslu a obchodu povolen zkušební provoz. Tím byla v souladu s koncepcí sanace horninového prostředí po těžbě uranu do komplexu sanačních technologií zařazena nová progresivní technologie s kapacitou zpracování až 132 m³.h⁻¹ zahuštěných zbytkových technologických roztoků (ZTR) s průměrnou koncentrací rozpuštěných látek 150 g.l⁻¹. Období od 1. října 2009 lze charakterizovat jako přelomové, které zajišťuje maximální vyvážení kontaminantů. Na obrázku č. 1 je schéma v současnosti provozovaných sanačních technologií.

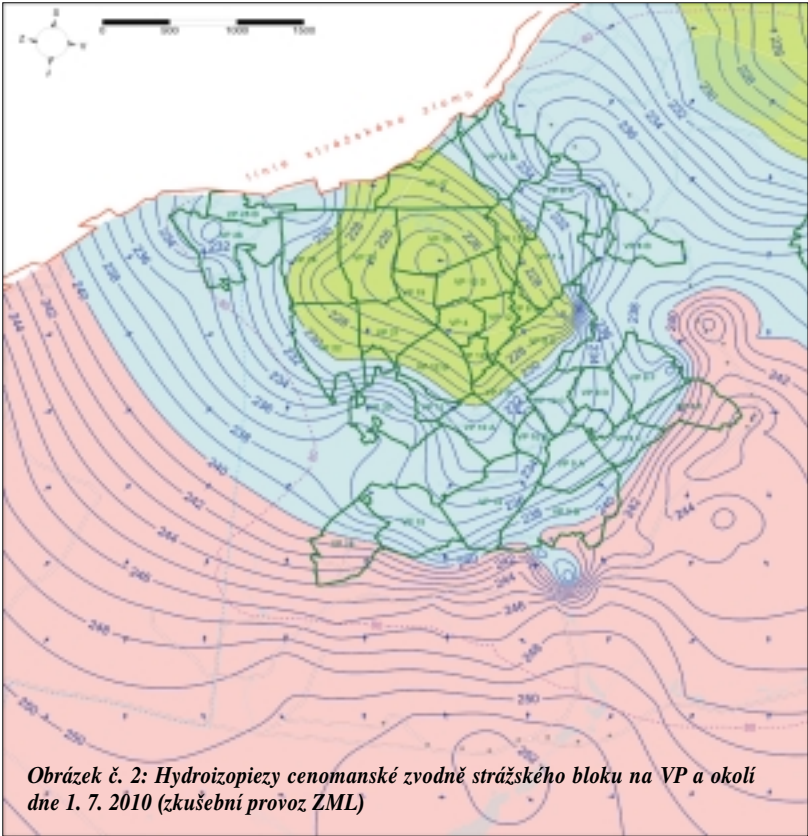
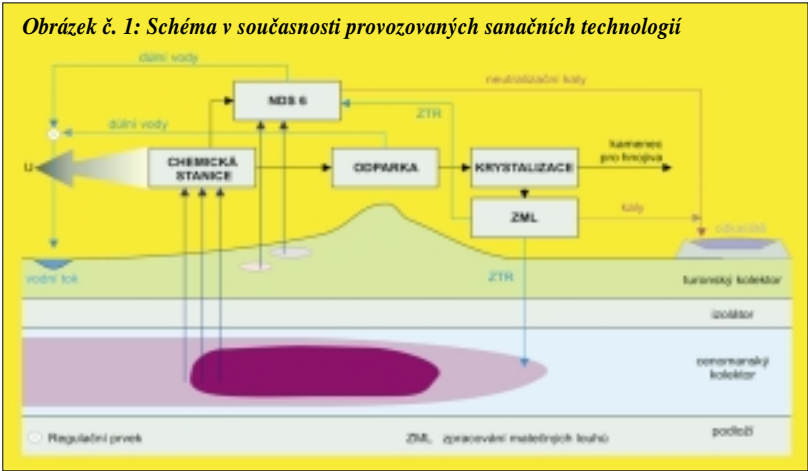
Pro potřeby sanačního čerpání zbytkových technologických roztoků je využívána síť cca 150 sanačních čerpacích vrtů rozmístěných v celé ploše vyluhovacích polí (VP). Rozložení vrtů v této síti je 1 vrt na cca 3–5 ha plochy. V provozu je najednou maximálně 50 sanačních čerpacích vrtů. Z tabulky č. 1 jsou patrné změny v režimu čerpání a vtlačení na vyluhovacích polích po náběhu technologie Zpracování matečních louhů.

Tabulka č. 1: Režim čerpání a vtlačení na vyluhovacích polích

Proces	1. pololetí 2009. před náběhem technologie ZML	1. pololetí 2010 po náběhu technologie ZML
	[m ³ .min ⁻¹]	[m ³ .min ⁻¹]
Čerpání ZTR z VP	8,5	5,2
Podbilance na VP	1,5	3,0

Při porovnání 1. pololetí 2009 a 1. pololetí 2010 je patrné, že od náběhu technologie Zpracování matečních louhů bylo množství ZTR čerpaných z vyluhovacích polí sníženo o 3,3 m³.min⁻¹. Čerpání ZTR se řídí především kapacitou sanačních technologií s cílem navodit podbilanci v okrajových partiích v západní a jihozápadní části vyluhovacích polí a v její centrální části. Zpětné vtlačení ZTR do vyluhovacích polí pokleslo o 4,8 m³.min⁻¹ a probíhá pouze výjimečně v případě přerušení provozu technologie Zpracování matečních louhů např. z důvodu výskytu technické poruchy. Jedine tak je možné zajistit, aby nebylo nutné odstavovat celý řetězec technologií. Dalším přínosem nové technologie je zvýšení podbilance v oblasti vyluhovacích polí o 1,5 m³.min⁻¹, čímž je zajištěna stabilizace kontaminace po chemické těžbě uranu v cenomanském kolektoru.

Technologie Zpracování matečních louhů má zásadní vliv na hydraulickou situaci v oblasti vyluhovacích polí. Před zahájením těžby uranu na ložisku Stráž pod Ralskem (důl chemické těžby) a Hamr pod Ralskem (důl Hamr I) byl přirozený neovlivněný směr proudění podzemní vody v cenomanském kolektoru



strážského bloku ve směru VSV-ZJZ. Odvodňováním cenomanského kolektoru při hloubení důlních jam a rozfázáním ložiska Hamr pod Ralskem hlubinnou těžbou se původní tlakové poměry zásadně změnily. Současný generální směr proudění v cenomanském kolektoru je do centra zatápěné depresní kotliny hlubinného dolu Hamr I. Po vyrovnání piezometrické úrovně v cenomanském kolektoru mezi dolem Hamr I a dolem chemické těžby bude zapotřebí udržovat v ploše vyluhovacích polí depresi (podbilanci roztoků) tak, aby bylo zabráněno rozšiřování ZTR mimo dnešní kontury a kontaminovanou plochu naopak snižovat.

Pozitivní vliv technologie Zpracování matečních louhů na vývoj hydraulické situace v oblasti vyluhovacích polí dolu chemické těžby je patrný z obrázku č. 2. Na obrázku jsou zobrazeny hydroizopiezy cenomanské zvodně strážského bloku na VP a okolí dne 1. 7. 2010 po 9 měsících zkušebního

provozu technologie Zpracování matečních louhů. Na začátku července 2010 se piezometrická úroveň zbytkových technologických roztoků v cenomanské zvodni na vyluhovacích polích pohybovala v rozmezí od 245 m n. m. do 224 m n. m. Provoz technologie Zpracování matečních louhů se projevil zvýšenou podbi-

lanci na vyluhovacích polích (maxima 4,6 m³.min⁻¹ bylo dosaženo v květnu 2010). V centrální části vyluhovacích polí tak byla vytvořena výrazná hydraulická deprese (v květnu 2010 byla piezometrická úroveň zbytkových technologických roztoků na úrovni až 220 m n. m.). Tato hydraulická deprese postupně převezme řídicí funkci v proudění zbytkových technologických roztoků po zatápěné hydraulické depresi na dole Hamr I a zajistí do budoucna stabilizaci a zmenšování plochy kontaminace v cenomanském kolektoru. Kromě pozitivního vlivu na hydraulickou situaci v oblasti vyluhovacích polí má technologie Zpracování matečních louhů i zásadní vliv na podstatné zvýšení vyváděných kontaminantů z cenomanské zvodně. Pro názornost jsou v tabulce č. 2 uvedeny údaje o vyvedené kontaminaci v roce 2009 a období leden – červenec 2010.

Tabulka č. 2: Celková bilance vyvedených látek z cenomanské zvodně

Měsíc	Rok 2009			Leden - červenec 2010		
	RL	SO ₄ ²⁻	NH ₄ ⁺	RL	SO ₄ ²⁻	NH ₄ ⁺
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
celkem rok	30 413	24 507	818	44 100	35 666	1 335

V roce 2010 se předpokládá vývst z cenomanské zvodně téměř 80 tis. t kontaminantů ve formě rozpuštěných látek. Technologie Zpracování matečních louhů se na celkové bilanci vyvedené kontaminace v roce 2010 bude podílet cca 70 %.

Václav Mužík
Mgr. Vladimír Ekert

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO

